

İngilizce Dersinde UbD Temelli Yaratıcı Drama Etkinliklerinin Öğrenciler Üzerindeki Yansımalarının İncelenmesi*

Zaika Tuğçe BODUR¹, Nihal YURTSEVEN²

Öz: Bu araştırmanın amacı İngilizce dersinde UbD temelli yaratıcı drama etkinliklerinin ortaokul öğrencileri üzerindeki yansımalarının incelenmesidir. Araştırma olgubilim deseniyle yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcılarını ortaokul yedinci sınıfa devam eden 15 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak öğrenci günlükleri kullanılmıştır. Araştırmanın uygulama süreci dört hafta boyunca devam etmiştir. Öncelikle İngilizce derslerinde kullanılmak üzere UbD planları hazırlanmış ve bu planlara yaratıcı drama etkinlikleri entegre edilmiştir. Sonrasında ünite planının uygulaması gerçekleştirilmiştir. Her yaratıcı drama etkinliğinin sonunda öğrencilerden günlük tutmaları istenmiş ve bu sayede onların ne kadar ilerlediklerini göstermeleri ve görüşlerini kendi ana dillerinde ifade etmeleri beklenmiştir. Toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, yaratıcı drama ile yapılan etkinlikler sonunda öğrencilerin öz güvenlerinin arttığını ve geleneksel yöntem ile işlenen İngilizce dersinden daha çok aktif katılımında bulduklarını ortaya koymuştur. Öğrencilerin kendi öğrenme süreçleri hakkında farkındalıklarının gelişmesi adına benzer araştırmalara gelecekte de yer verilebilir ve uygulama süresi daha uzun tutulabilir.

Anahtar Sözcükler: Yaratıcı Drama ile İngilizce, Kelime Öğrenimi, UbD, Öğretim Tasarımı, Eğitimde Yaratıcı Drama

An Investigation of the Reflections of UbD-Based Creative Drama Activities on Students in English Lessons

Abstract: The purpose of this study is to examine the reflections of UbD-based creative drama activities on secondary school students in English lessons. The study was carried out through phenomenological design. The participants of this study consist of 15 students who attend the seventh grade of secondary school. Students' diaries were used as a data collection tool in this study. The implementation process of the study continued for four weeks. First of all, UbD plans were prepared to be used in English lessons and creative drama activities were integrated into these plans. Then, the implementation of the unit plan was carried out. At the end of each creative drama activity, students were asked to keep a diary, and in this way, they were expected to answer how far they had progressed and what their opinions were in their native language. The collected data were analyzed through the content analysis method. According to the findings, students stated that their self-confidence increased at the end of the activities performed with creative drama and they participated more actively compared to the English lessons taught by the traditional method. In the future, further studies of this kind can be conducted and their duration can be made longer in order for the students to realize their self-awareness.

Keywords: English with Creative Drama, Vocabulary Learning, UbD, Instructional Design, Creative Drama in Education

Geliş Tarihi: 10.12.2020

Kabul Tarihi: 14.01.2021

Makale Türü: Araştırma Makalesi

*Bu araştırma 27-29 Haziran 2019 tarihleri arasında gerçekleşmiş olan 5. Turckess Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Teknolojileri Bölümü, İstanbul, Türkiye, e-posta: zaikatugce.bodur@bahcesehir.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6333-0582>

² Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, İstanbul, Türkiye, e-posta: nihal.yurtseven@es.bau.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1338-4467>

Atıf için/ To cite:

Bodur, Z. T. ve Yurtseven, N. (2021). İngilizce dersinde ubd temelli yaratıcı drama etkinliklerinin öğrenciler üzerindeki yansımalarının incelenmesi. *Yaşadıkça Eğitim*, 35(1), 88-103.

Günümüzde yabancı bir dil, özellikle de İngilizce bilmek basit bir gereksinim olmaktan çıkıp turizmde, ticaretle, teknolojiye, sanatta, sağlıkta ve birçok alanda yenilikleri takip etmek ve insanlarla etkili iletişim kurabilmek için zorunlu bir ihtiyaç haline gelmiştir (Şahin ve Aykaç, 2019). Bu zorunlu ihtiyacın karşılanmasında İngilizce öğretimi dünyadaki birçok eğitim sisteminin önemli bir parçasıdır ve İngilizce öğretimini daha pratik ve etkili hale getirmek için yeni arayışlar uzun yıllardır devam etmektedir (Lopes ve Cecilia, 2018). Türkiye’de de bu kapsamda ilkökul ikinci sınıftan başlanarak İngilizce öğretilmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018).

Gelişen ve değişen dünyada İngilizce öğretim yöntemleri de öğrenenlerin ihtiyacına göre değişmektedir. Özellikle son yıllarda İngilizce öğretiminde eğilim, diğer birçok disiplinde olduğu gibi, öğrencileri merkeze alan ve onların aktif öğrenme yaşantıları deneyimlemelerini sağlayacak yöntemlerin seçimi yönündedir (Lopes ve Cecilia, 2018). Bu tanıma uyan pek çok yöntem olduğu gibi, yaratıcı drama da bu kapsamda kullanılacak yöntemlerden biridir (Davies, 1990; Doğan ve Cephe, 2018). Tarihsel sürece bakıldığında, eğitimde drama konusuna dikkat çeken ve bu konuda ilk çalışmaları yapmış olan Harriet Finlay Johnson’dır. Bir köy öğretmeni olan Johnson’ın, 1911 yılında yazmış olduğu *The Dramatic Method of Teaching* (Öğretimin Dramatik Yöntemi) adlı kitabı da bu alanda yazılan ilk eserlerdendir (Bolton, 1984). 1917 yılında Henry Caldwell Cook tam olarak eğitimde drama konusunda çalışmamış olsa da eğitimde ‘oyun’ ve ‘tiyatro’nun önemini sık sık vurgulayan ve çocuk merkezli eğitimin savunucularından biri olarak konu hakkında bir kitap kaleme almıştır. Cook, özellikle dil öğretiminde drama yöntemini kullanmış ve öğrencileri ile Shakespeare oyunlarını sahnelemiştir (Bolton, 1984). Cook (1917) ayrıca, drama ve öğrenme arasındaki ilişkiyi net biçimde ortaya koymuştur. Cook’a göre öğrenme, okuma ve yazma eylemlerinin bir sonucu değildir. Yaparak yaşayarak deneyim geçirmenin, yani eylemin bir sonucudur. Öğrenme ürününü ortaya çıkaran etkili süreç bir zorunluluğun değil, öğrenilecek şeye ilgiden kaynaklanan doğal bir çabanın sonucudur. Çocuk ve gençler için “öğrenmeye çalışmanın” asıl anlamı ise “oyun”dur (Akar ve Somers, 2016).

Eğitimde yaratıcı drama, herhangi bir konu hakkında doğaçlama ya da rol oynama gibi tekniklerden yararlanarak bir grupta ve grup üyelerinin birikimlerinden ya da yaşantılarından yola çıkarak canlandırmalar yapmaktır (Adıgüzel, 2006a). Yaratıcı drama, öğretimde yararlanabilecek eşsiz bir araç olarak düşünülmüş, yaratıcı dramanın İngilizce öğretimindeki önemi birçok çalışmada yaygın bir şekilde ifade edilmiştir (Courtney, 1990; Johnson ve O’Neill, 1984; Piaget, 1962; Vygotsky, 1978, akt. Baykal, Sayın ve Zeybek, 2019). Yaratıcı drama esnasında öğrenciler kelimelerle bir şeyler yapar ve dili, temel ve özgün bir iletişim yöntemi olarak kullanırlar. Bununla birlikte, yabancı dil öğretiminde yaratıcı drama çalışmaları, öğrencilerin hedef dil ile etkileşimlerini sürdürerek onların aktif birer katılımcı olduğu sosyal roller ve ilişkiler dünyası yaratmalarına yardımcı olur (Snyman ve De Kock, 1991). İngilizce öğretiminde yaratıcı drama kullanımı, Milli Eğitim Bakanlığı’nın İngilizce öğretim programında da yer alan öneriler arasındadır (MEB, 2017).

Son yıllarda değişen paradigmlar, öğretmene “tasarımcı” gibi yeni roller verilerek sadece öğretmen merkezli ders öğretimi yerine, öğretmenin kendi öğretim tasarımını yapabildiği ve bu süreçte çeşitli araçlar kullandığı bir süreci beraberinde getirmiştir. Tasarımcı öğretmenler, öğretimi planlama sürecinde pek çok araçtan yararlanabilir. Bu araçlardan biri de UbD (Understanding by Design) isimli öğretim tasarımı modelidir. UbD, öğretmenin yeterliliğine inanarak program geliştirme görevini onlara veren yenilik ve kapsam dolu bir model olmakla birlikte öğrencilerin kalıcı bir biçimde öğrenmelerini sağlayan bir tasarımdır (Altun ve Yurtseven, 2019). Türkiye’de son 10 yıldır kullanıldığı görülen UbD modeli, hem tasarımcı olarak öğretmen nosyonunu desteklemekte hem de MEB öğretim programıyla paralel şekilde kullanılmaktadır (Aybat ve Doğan, 2017; Yurtseven, 2016). Bu modelin etkin bir biçimde kullanılmasının nedeni, öğretmenlerin öğretimden sorumlu kişiler olması ve bu modelin onlara öğretimi şekillendirme ve öğrenen ihtiyaçlarına uygun hale getirme konusunda birtakım roller vermesidir. Konuya bu bakış açısıyla yaklaşıldığında, Craig’in (2012) ifade ettiği gibi öğretmenlerin dersin tasarımı konusunda aktif bir rol üstlenmeleri ve kendilerine verilen yazılı planları uygulayan ve kitapları işleyen kişilerden, bilginin dağıtıcısı kişilere dönüşmeleri söz konusudur. UbD’nin çerçeve olarak kullanıldığı bir tasarım sürecinde, yaratıcı drama gibi öğrencilere aktif

öğrenme yaşantıları sağlayan pek çok yöntemin öğrenme planına dahil edilmesi mümkündür (Altun ve Yurtseven, 2019).

Son yıllarda gerek İngilizce öğretiminin önemine (Matsuda, 2012; Setiyadi, 2020), gerek aktif öğrenme yaşantılarına (Holec ve Marynowski, 2020; Hyun, Ediger ve Lee, 2017) gerekse tasarımcı öğretmen rolüne (Altun ve Yurtseven, 2019; Nayman, Nayman ve Altun, 2020) vurgu giderek artmasına rağmen İngilizce öğretiminin çoğunlukla bilindik ve geleneksel yollarla gerçekleştirilmesi, öğrencilerin zengin bir öğrenme deneyimi yaşamalarına ve kalıcı öğrenmeler gerçekleştirmelerine yeterince katkıda bulunmamaktadır. Konu ile ilgili alan yazın incelendiğinde aktif öğrenme ve yaratıcı dramının İngilizce öğretim sürecinde kullanıldığı görece sınırlı sayıda araştırmaya (Maglaya, 2020; Ulubey, 2018; Wan, 2017) rastlanmaktadır. Bu araştırma, UbD temelli yaratıcı drama uygulamalarıyla öğrencilerin öğrenme süreçlerinin araştırılması ve öğrenci yansımalarının incelenerek, etkin bir yaklaşım olarak kullanılıp kullanılmayacağına belirlenmesi açısından önem arz etmektedir.

Kuramsal Çerçeve

Yaratıcı Drama

Yabancı dil öğretiminde drama tekniği orta çağlardan beri uygulanmakta olup hem hedef dili hem de dilin etkilendiği kültürü tanımada önemli bir rol oynamaktadır. Öğrencilerin kendilerini hayali bir durumda örnek aldıkları kişilerin kimliğine sokarak uyguladıkları drama, sözel ve bedensel dillerini kullanarak kendilerini en iyi şekilde ifade edebildiklerini göstermektedir. Başka bir anlatımla, sadece öğrencilerin başka kimliğe bürünerek dil üretmelerine imkân sağlayıp öğrencilerin sosyal, zihinsel ve dilbilimsel gelişimine de yardımcı olmakla birlikte hareket etme sorumluluğunu da geliştirerek dil ve kültüre olan duyuşsal farkındalıklarını artırmaktadır (Tüm, 2010). 1930 yıllarında İngiltere’de öğretmenlerin Konuşma ve Drama isimli derneği kurması ile dramının yabancı dil öğretiminde, özellikle de konuşma eğitiminde kullanımı konusundaki çalışmalar artmıştır. Hatta bu dönemde “yaparak öğrenme” ve “duyguların ifade edilmesi” gibi becerilerin, yapılan çalışmaların odağı olduğu ifade edilebilir. Yirminci yüzyılın başında sınıfta uygulanan ilk drama dersleri ile ilgili olarak Finlay Johnson’ın adı geçmektedir. Kendisi, öğretilecek her konuyu dramaya uyarlama üzerine, türünün tek örneği olan bir kitap yazmıştır (Bolton, 1984, s. 11). İkinci Dünya Savaşı sonrasında ise eğitimde drama daha da yoğun bir şekilde kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca bu dönemde yukarıda bahsi geçen derneğin düzenlediği kongrelerde rol yapma, jest ve mimiklerin kullanımı, bireysel doğaçlamalar, grup doğaçlamaları gibi etkinliklerin, konuşma üzerindeki etkisi konusunda yapılan araştırmaların yoğunluğu da dikkat çekicidir (Akar, 2000).

Wessels (1987) dramayı yapmak eylemiyle tanımlarken, dramının aslında tamamen bir katılım ve deneyim yoluyla öğrenmeden ibaret olduğunu dile getirmekte ve öğrencilerin, yalnızca dinleme, hatırlama, görme ya da açıklamadan ziyade deneyim kazanarak bir anlamda kişisel bir seyahate çıktıklarını ifade etmektedir. Demirel (2007), yaratıcı dramının bir durum ya da bir problem ile karşılaşan öğrencilerin öngörü, problem çözme ve iletişimde kalabilme becerilerinin gelişmesine ve öğrencilerin yaparak ve yaşayarak öğrenmelerine katkı sağladığını belirtmektedir. Buna ilaveten, yaratıcı drama, öğrencilerin ders konularıyla bağlantılı değişik araçlar kullanma becerisini geliştirerek gruptaki arkadaşları ile çözüm stratejilerini tartışmasını, beden dilini kullanmasını, grup içinde canlandırabilecekleri nesnenin rolünü kendi kavramlarını geliştirip birleştirerek oynamasını sağlar. Böylece derslerin, öğrenci merkezli yaratıcı drama gibi etkinliklerle daha akıcı ve eğlenceli bir şekilde geçtiği söylenebilir (Tüm, 2010).

Yaratıcı dramının öğrenme ortamında kullanılmasının, öğrencilerin öz güven ve cesaretlerini arttırdığı (Gönen, 1999; Ulubey, 2018) ve canlandırma sırasında o anları yaşadıklarını hissederek öğrenmelerine katkı sağladığı (Adıgüzel, 2006b) ifade edilmektedir. Bu etkinlikler sırasında, öğrenciler bireysel davranışlarının farkında olurlar ve gruptaki diğer arkadaşlarını da gözlemleyerek yaptıkları etkinliklerde toplumdan kesitler gören öğrenciler kendi öz yaşamlarında karşılaşabilecekleri bedensel, zihinsel ve duyuşsal problemleri daha kolay çözebilirler (Selvi ve Öztürk, 2000’den akt., Toraman ve Ulubey, 2015). Yaratıcı drama etkinliklerinin başka bir avantajı da öz güvendir. Bir öğrenci öz güvene sahipse, yapacaklarından emin olur, utangaç olmaz

ve sosyal bir ortama girdiğinde heyecanlı ve kaygılı hissetmez. Bu durum dil öğreniminde de geçerlidir ve öz güveni yüksek olan öğrencinin derse katılımı da daha fazla olabileceğinden dili de daha kolay öğrenecektir (Larsen-Freeman, 1986). Özellikle ikili ve çoklu grup çalışmalarında öğrencilerin sorumluluk alması, karar vermesi, fikirler üretmesi, gruplarındaki problemleri çözmeye çalışması, alternatifler üretmesi, onların öğrenme sürecinde güven kazanmalarını ve grupla çalışmaları sırasında güvende hissetmelerini sağlar (Maley ve Duff, 2005).

Yaratıcı dramanın, beyni düşünmeye zorlayan ve paralelde bedeni düşündüklerini aktarmakla görevlendirmesi bakımından, yeni beceriler kazandırmada başarılı olduğu söylenebilir. Yaratıcı drama, öğrencinin kendi hayal gücünü ve kişiliğini kullanarak malzeme yaratmasına imkân vererek, bu doğrultuda taklit, mimik, beden dili ve yüz ifadesi öğelerini kullanarak içindeki doğal yeteneğini ortaya çıkarmasını sağlar (Maley ve Duff, 2005). Yaratıcı drama sayesinde çocuk gözlemci ve yaratıcı olur, hayatı keşfeder. Bunu yaparken işitme, görme, koklama, tat alma, hissetme duyularında yararlanır. Öğrencilerin en rahat dahil oldukları ve kendilerini ifade ettikleri oyunlar, dramatik oyunlardır. Yaratıcı drama oyunlarında metin kullanılmaz ve o anda yaratılanlar, ilk kez o anda ortaya çıkar. Bu bakımdan ortaya çıkan ürünleri doğru ya da yanlış diye değerlendirmek söz konusu değildir. Öğrenciler yanlış yapma korkusu taşımamalıdır. Bunu öğretmen sağlamalı ve güven duygusunu öğrencilere hissettirmelidir (Arıkan, 2007).

Öğrenciler yaratıcı drama etkinliklerine katılma konusunda çoğunlukla isteklidirler ve bunun iki açıklaması vardır. Birincisi, öğrenciler gerçek yaşamdaki olaylarla iç içe oldukları için kendilerini bu ortamın içinde hissederek farkına varmadan kendilerini orada bulurlar. İkincisi, öğrenciler başkalarına güvenmeyi öğrenip tartışmak, anlaşmak, uzlaşmak ve zıt fikirleri tartışmak için örgütlenirler (Maley ve Duff, 2005). Yaratıcı drama etkinliklerinde öğrenciler aktiftir ve etkinlikler fiziksel hareketler içerir. Öğrenciler ayağa kalkarlar, odanın etrafında dolaşırlar ve hareket ederler. Konu yabancı dil öğretimi bağlamında ele alındığında da yaratıcı drama yöntemi umut vaat edicidir. Çünkü öğrencilere İngilizce öğretmenin en iyi yollarından biri hedef dildeki etkinliklerin öğrenciler tarafından yapılmasıdır. Bu tür çalışmalar sırasında öğrenciler fiziksel olarak derse katılırlar, düşünceleri ve dikkatleri hedef dile yoğunlaşır ve farkında olmadan öğrenirler. Vücudun hareketsizliği beynin de hareketsizliğine neden olabileceğinden, yaratıcı drama etkinlikleri fiziksel katılımı beyinde oluşan durağanlığı ve hareketsizliği engeller (Dougill, 1987).

Yaratıcı drama ile yabancı dil daha rahat bir iletişim ortamında öğrenilir. Yabancı dil öğretiminde yaratıcı drama, iletişimsel bir dil öğretim yöntemi olarak görülmektedir (Wessels, 1987). Bir yabancı dilin öğrenilmesinde ders kitabı kullanımı kısmen etkili olsa da dili kullanma konusunda öğrencilere yeterince özgürlük verememesinden ötürü salt ders kitabı takibinin yeterli olmadığı söylenebilir (Wiggins ve McTighe, 1998). Ders kitapları öğretim boyunca eşsiz birer kaynak şeklinde görülse de İngilizce öğretiminde sadece kitaba bağlı kalmak yeterli verim elde edilememesine neden olabilir. Bunun en önemli nedenlerinden biri, yabancı dil öğretiminde kitaplarda yer alan karşılıklı diyalogların öğrenciler tarafından tek yönlü bir iletişim olarak algılanmasıdır. Yaratıcı drama, öncelikle mevcut kaynakların ne zaman ve nasıl kullanılması gerektiğine katkı sağlar (O'Toole ve Lepp, 2000). Ayrıca öğrencilerin bir kurgu ortamında rol yapmasını, bedenini kullanmasını, özgür bir biçimde duygularını ifade edebilmesini ve konuyu derinlemesine öğrenmesini kolaylaştırır. Son yıllarda alternatif bir yöntem olarak tanımlanan yaratıcı drama yönteminin, farklı öğretim içeriklerinin geliştirilmesinde de yaygınlığının giderek arttığı görülmektedir (O'Toole ve Lepp, 2000).

İngilizce öğretimi aynı zamanda yeni bir kültürle tanışma sürecidir. Böyle yeni bir durumla karşı karşıya kalan öğrencilerin motivasyonunu yüksek tutmak için başvurulabilecek yöntemlerin başında yaratıcı dramanın geldiği söylenebilir (Ertuğrul ve Yıldırım, 2015). Çünkü yaratıcı drama yeni bir bilgiyi, öğrencide var olan bilgiden yola çıkarak öğrenciye sunan bir yöntemdir. Bu yüzden, İngilizce öğretiminde hedeflenen kazanımlara uygun olarak yaratıcı drama etkinlikleri hazırlanmalı ve uygulanmalıdır (Ertuğrul ve Yıldırım, 2015). İngilizce öğrenirken, öğrenciler bu tür etkinlikler sırasında diğerleri ile ya da grup arkadaşları ile iletişime geçerek doğaçlama yaparlar (Adıgüzel, 2011). Bu doğaçlamalar, yaşamın içinden, dinamik ve etkileşime dayalıdır. Dramatik etkinliklerle öğrenciler yaratıcı ve özgün ürünler ortaya çıkarırlar (Baldwin ve Fleming, 2003). Bu açıdan bakıldığında, yaratıcı drama etkinliklerinin öğrencilerin yaparak yaşayarak

öğrenmesini sağlayacak türden olması, etkinliklerin dramatik özellikler taşıması ve genellikle gruplar halinde gerçekleştirilmesi önemlidir (Chalmer, 2007).

UbD (Understanding by Design)

21. yüzyıl becerileri ve öğrencilerde geliştirilmesi beklenen temel nitelikler, öğretmenlerden yeterliklerinin de sorgulanmasına neden olmuştur. Öğrencilere 21. yüzyıl becerilerini kazandırması beklenen öğretmenlerin, birtakım yeterliklere sahip olması beklenmektedir. Bu yeterliklerin başında ise giriş bölümde bahsedilen ‘tasarımcı öğretmen’ rolü gelmektedir. UbD, öğretmenlere tasarımcı öğretmen rolü vererek, öğretimi planlamada aktif rol üstlenmeleri konusunda onlara bir çerçeve sunar. Bu çerçeve, öğretmenin tasarımcı kimliğini ortaya çıkarırken, öğrencilerin de kalıcı öğrenmelerine ve akademik başarılarına katkıda bulunma üzerine öğretmenin kapsamlı bir biçimde düşünmesini sağlar (Brown, 2004). UbD’nin temel dayanağı, sınıfta tesadüfen ya da doğuştan gelen yetenekler sonucunda gerçekleşecek olan öğrenmeleri en aza indirerek, öğrenenlerin farklı özelliklerini ve öğrenme ihtiyaçlarını öğretimi planlama sürecine dahil etmek ve onların öğrenmeye yönelik tercihlerini göz önünde bulundurmadır (Wiggins ve McTighe, 1998). UbD, öğretmenlere ne öğreteceklerini veya nasıl öğretmeleri gerektiğini anlatmak için geliştirilmiş bir model değildir. Aksine, UbD öğretmenlere esneklik tanıyarak daha etkili bir biçimde onlara rehber olacak bir sistemdir. Aslında, esnek olması bu kadar ilgi görmesinin nedenlerinden biridir. UbD ile asıl amaç geriye doğru düşünmek ve büyük resme odaklanmaktır (Ray, 2004).

UbD’nin temel öğeleri sondan başa doğru tasarım, büyük fikir, temel soru, anlama, performans ve transferdir. Sondan başa doğru tasarım, UbD’nin dayanak noktası olarak kabul edilebilir. Wiggins ve McTighe’ye (2005) göre sondan başa doğru tasarımda, tasarımcılar neyi nasıl öğreteceğini tasarlamadan önce, ölçme ve değerlendirmeyi nasıl yapacaklarını tasarlarlar. Sondan başa doğru tasarım, üç temel aşamanın ardışık bir şekilde tamamlanmasıyla gerçekleşir. Bu aşamalar, istenilen sonuçların tanımlanması, kanıtların belirlenmesi ve öğrenme planının yapılması olarak sıralanabilir (Yurtseven, 2016). İstenilen sonuçlar aşaması, öğrenmeye ilişkin kazanımların, ünite sonunda ulaşılabilecek beklenen bilgi ve becerilerin, ünite boyunca öğrencilerin cevap arayacağı temel soruların ve günlük hayata transfer edilmesi beklenen davranışların belirlendiği aşamadır (Yurtseven ve Doğan, 2018). Kanıt aşaması, bir önceki aşamada belirlenmiş olan kazanımlara ulaşıp ulaşılmadığının hangi yollarla değerlendirileceğinin belirlendiği aşamadır. Bu aşamada öğretmen, kazanımlara ulaşıp ulaşılmadığını anlayabilmek için öğrencilerin gerçekleştireceği bir performans görevi hazırlar ve ihtiyaç olması durumunda diğer değerlendirme araçlarını belirler. Belirlenen performans görevi, öğrencinin bir problemle karşı karşıya gelmesi, görevin gerçek bir bağlamının olması ve öğrencilerin var olan bilgi ve becerilerini bu görevde kullanması gibi kritik özellikler taşır (Wiggins ve McTighe, 2011). Üçüncü aşama olan öğrenme planı aşamasında, öğretmen ilk iki aşamayla anlamlı bir bütünlük oluşturacak öğretim etkinlikleri düşünerek yöntem, teknik, materyal ve diğer kaynakların planlaması yapar. Hazırlanan öğrenme planını, *What-Ne*; *Hook-İlgi çekme*; *Equip-Donatma*; *Revision-Gözden geçirme*; *Evaluate-Değerlendirme*; *Tailoring-Farklılaştırma*; *Organize-Sıralama* (W.H.E.R.E.T.O.) ilkeleri kapsamında öğrencilerin ünitenin hedeflerinden haberdar edilmesi, dikkat çekme ve ısındırma etkinlikleri, aktif öğrenme yaşantıları, düzenli geribildirim, değerlendirme, öğretimi farklılaştırma ve öğretim akışı gibi unsurlardan oluşur (Yurtseven ve Doğan, 2018).

Carl (2009), öğretmenlere hazırlayacakları ünite planları doğrultusunda sistemli bir biçimde yetki verilmesinin, sınıftaki öğrenme ve öğretme atmosferinin düzenlenmesine katkıda bulunduğunu ifade etmiştir. UbD’nin öğretmenlerin profesyonel gelişimlerine yapmış olduğu önemli katkılardan biri yaptıkları ünite planları çerçevesinde öğretmenlerin içerik bilgisini ve alan hâkimiyetini güçlendirmesidir. Ünite planı geliştiren bir öğretmen, planın şekillendirilmesi sürecinde alan bilgisini gözden geçirme, değerlendirme boyutunu hesaba katma ve hazırladığı planın pedagojik etkililiğini kontrol etme fırsatı elde eder (Wiggins ve McTighe, 2007).

Bu araştırmanın amacı, İngilizce dersinde UbD temelli yaratıcı drama etkinliklerinin ortaokul öğrencileri üzerindeki yansımalarının incelenmesidir. Araştırma kapsamında aşağıdaki soruların yanıtları aranmıştır:

1. İngilizce öğretiminde yaratıcı drama yönteminin bir araç olarak kullanılması konusunda öğrenci görüşleri nelerdir?
2. İngilizce dersinde UbD temelli yaratıcı drama uygulamalarına yönelik öğrenci görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseniyle gerçekleştirilmiştir. Olgubilim, olgu ile ilgili bilgiler elde etmek için bireylerin deneyimlerinden yararlanan bir araştırma yöntemidir. Olgubilim (fenomenoloji) deseni, farkında olduğumuz ama derinlemesine ve ayrıntılı bilgiye sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır. Olgubilim, odaklanılan olguyla ilgili geçmiş deneyimi olan veri kaynaklarından detaylı bilgi edinmek için tercih edilmektedir (Aydın-Günbatar, 2019; Yıldırım ve Şimşek, 2018). Olgubilimin oldukça fazla uygulama biçimi bulunmasına rağmen her birinde öznel deneyime öncelik verilmektedir. Olgubilim, bireyin bakış açısından deneyimlenen bir bilinç araştırmasıdır (Smith, 2008). Diğer bir ifadeyle olgubilim araştırmalarında varılmak istenen nokta, veri kaynağının bakış açısıyla deneyimlenen bilinçtir. Bu araştırmada bireylerin kendi bakış açısıyla araştırılan konuya yönelik deneyimleri kritik bir değere sahip olması nedeniyle olgubilim deseni tercih edilmiştir.

Katılımcılar

Bu araştırma 2018-2019 öğretim yılının birinci döneminde Yalova'da bir ortaokulda öğrenimine devam eden 7'si kız, 8'i erkek toplam 15 yedinci sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcılarının belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde tamamen mevcut olan, ulaşılması kolay ve hızlı olan örneklem grubu araştırmaya dahil edilir (Strauss ve Corbin, 2014). Mevcut araştırmanın katılımcılarının birinci araştırmacının ders verdiği kişiler olması nedeniyle kolay ulaşılan kişiler olması, bu araştırma kapsamında belirtilen katılımcılarla çalışılmasını öncelikli kılmıştır. Ayrıca örneklemin düşük sayıda tutulması, araştırmacıya belirli örneklerle detaylı ve derinlemesine inceleme imkânı sağlarken, zaman ve maliyet olarak yürütülebilir bir araştırma yapmasını kolaylaştırır (Kvale, 1994; Pope, Ziebland ve Mays, 2006).

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri öğrenme günlükleri aracılığıyla toplanmıştır. Öğrencilerden yaratıcı drama çalışmalarının sonrasında bireysel günlük tutmaları istenmiştir. Günlükte belirtilen sorulara kendi ana dillerinde cevap vermeleri beklenmiş ve bu şekilde öğrencilerin duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade edebileceği düşünülmüştür. Günlükte yer alan sorular araştırmanın amacı ve alan yazın dikkate alınarak araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Sorular hazırlandıktan sonra, iki alan uzmanından görüş alınmıştır. Alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda sorular düzenlenmiş ve son şekli verilmiştir. Sorular, öğrencilerin neler öğrendiği, uygulamalarda fark ettikleri değişiklikler ve uygulamalara ilişkin görüşleriyle ilgilidir (Örneğin, "Bu derste neler öğrendin?", "Bu dersin işlenişinde nasıl bir değişiklik fark ettin?", "Dersteki uygulamalar hakkında ne düşünüyorsun?" vb.).

Veri Analizi

Bu araştırmanın verileri içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Krippendorff (1980) içerik analizini "veriden onun içeriğine ilişkin tekrarlanabilir ve geçerli sonuçlar çıkarmak üzere kullanılan bir araştırma tekniği" olarak tanımlamaktadır (s. 25). Araştırmanın nitel bir çalışma olması ve veri toplama aracının açık uçlu sorulardan oluşması sebebiyle, elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi yapılarak açık kodlama yöntemine başvurulmuştur (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmada araştırma soruları tema kabul edilmiştir ve her bir soruya verilen cevaplar kodlanmış, sınıflandırılmış ve ilgili temanın altına örnek veriyle birlikte yazılmıştır. 15 öğrenciden oluşan dokümanda Ö1'den Ö15'e kadar numara verilmiştir. Öğrencilerin sorulara verdiği cevaplar doğrultusunda uygun kodlar yazılmış ve örnek veriler de paylaşılmıştır. Verileri kodlarken öğrencilerin sıklıkla yazdıkları kelime grupları, kelimeler ya da anahtar kelimelerden oluşan sözcükler tercih edilmiştir. Eğer katılımcıların yazdığı yanıtlar açık ve anlaşılır değil ise uzman görüşünden

de yararlanılarak veriler birlikte kodlanmıştır. Bu görüşme soruları doğrultusunda cevaplar temalar şeklinde kategorilere ayırarak sonuca ulaşılmıştır.

Uygulama

UbD temelli yaratıcı drama planlama ve uygulama çalışmaları, konu hakkında geçmiş deneyimi ve eğitimi olan mevcut araştırmanın araştırmacıları tarafından gerçekleştirilmiştir. UbD model ve ilkelerine bağlı kalınarak yaratıcı dramanın entegre edildiği ünite planı birinci araştırmacı tarafından yedinci sınıf İngilizce derslerinde uygulanmıştır. Ünite planında, öğrencilerin gelişim düzeylerine ve ilgi alanlarına uygun yaratıcı drama oyunları yer almıştır. Uygulamalar sırasında, öğrencilere birbirleriyle etkileşim sağlayabilecekleri, rahat ve esnek bir öğrenme ortamı sunulmuştur. Wild Animals isimli ünitenin dört hafta süren uygulamasının planlama aşamasında, UbD modeli doğrultusunda; birinci aşamada İstenilen Sonuçlar göz önünde bulundurularak kazanımlara uygun bilgi ve beceriler oluşturulmuştur. Bu kazanımlar, temel sorular ve büyük fikirle desteklenerek, öğrencilerin sürece dahil edilmesi ve etkin katılımı sağlanmıştır. Ünite kapsamında edinilen bilgilerin gelecekte hangi derslere ve günlük hayata nasıl aktarılacağına transfer bölümünde yer verilmiştir. İkinci aşamada, öğrencilerin ünitenin kazanımları çerçevesinde gerçekleştirecekleri performans görevi hazırlanmıştır. Son olarak, üçüncü aşamada W.H.E.R.E.T.O. ilkeleri kapsamında öğrencileri ünitenin hedeflerinden haberdar edilmesi, dikkat çekme ve ısındırma etkinlikleri, öğrencileri aktif hale getirecek etkinlikler ve öğretimin farklılaştırması konusunda detaylı bir planlama yapılmıştır.

Planlamanın tamamlanmasının ardından uygulama aşamasına geçilmiştir. Uygulamanın birinci haftasında, öğrencilere öncelikle ünitenin amacı ile ilgili bilgilendirme yapılmış büyük fikir sunulmuş, ardından vahşi hayvanlar ile ilgili bir belgesel izletilmiştir. Hayvanlar ile ilgili yaratıcı drama oyunu oynatılmış, gösterip yaptırma yoluyla öğrencilerle çeşitli etkinlikler yapılmıştır. Böylece öğrenciler, uygulamaya dayalı, zihinsel ve fiziksel olarak aktif oldukları öğrenmeler gerçekleştirmişlerdir. Uygulamanın ikinci haftasında öğrenciler kitaptan vahşi hayatı koruma ile ilgili paragrafı okuyup ardından bununla ilgili tartışma yapmışlardır. Ek olarak, öğrencilere vahşi hayvanlarla alakalı kelime oyunu oynatılmıştır. Üçüncü hafta, ünitenin içeriğine ek olarak, öğrenciler yaratıcı drama etkinlikleri kapsamında taklit ve tahmin etme oyunu oynamışlardır. Destekleyici çalışma olarak öğretmenin kendi hazırladığı çalışma kâğıdı ile bu hayvanlar ve onların vücut parçalarını eşleştirme alıştırmaları yapılmıştır. Son hafta ise öğrencilerin ilgi ve seviyelerini göz önünde bulundurularak onlara performans görevi verilmiş, öğrenciler kendi hazırladıkları ve seçtikleri hayvanları içeren renkli bir sözlük ve poster yapmışlar ve bunu sınıfta arkadaşlarına sunmuşlardır. Uygulamalar kapsamında, öğrenci merkezli bir yaklaşım benimsenmeye, öğrencilerin dil öğrenme anlayışlarını derinleştirilmelerine ve öğrenme sürecinde aktif ve öz denetimli rol alma yetilerinin geliştirilmesine çalışılmıştır.

Etik Konular

Bu araştırma başlamadan önce katılımcı öğrencilerin velileri gönüllü onam formunu imzalamış ve katılımcı öğrencilerin kendileri de çalışmaya gönüllü olmuştur. Araştırmada yararlanılan kaynaklar telif hakları düzenlemelerine riayet edilerek kullanılmıştır. Son olarak, Bahçeşehir Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 20021704-604.01.02- sayılı etik kurulu onayı alınmıştır.

Bulgular

Birinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Birinci araştırma sorusu kapsamında İngilizce öğretiminde yaratıcı drama yönteminin bir araç olarak kullanılması konusunda öğrenci görüşleri incelenmiştir. Öğrenci günlüklerinin içerik analizine tabi tutulması sonucu elde edilen bulgular Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1

Birinci Araştırma Soruna İlişkin İçerik Analizi

Tema	Kategori	Örnek Kod

Etkili Öğrenme	Aktif Öğrenme	Merak Pratik yapma Taklit Eğlence Akran öğrenmesi Ön yargıdan kurtulma Grup çalışması
	Gelişim Özelliklerine Uygunluk	İlerleme Keyif alma Öğreticilik Kalıcılık Kolay öğrenme

Tablo 1’de görüldüğü üzere birinci araştırma sorusuna ilişkin içerik analizi sonucunda Etkili Öğrenme isimli tema altında Aktif Öğrenme ile Gelişim Özelliklerine Uygunluk şeklinde iki kategoriye ulaşılmıştır. Aktif öğrenme kategorisinde, örnek kodlardan anlaşılacağı üzere, yaratıcı dramının İngilizce öğretiminde bir araç olarak kullanılmasının öğrencilerde İngilizce öğrenmeye yönelik merak uyandırdığı görülmektedir. Ayrıca öğrenciler, İngilizce öğrenmenin zor olduğuna dair önyargılarının, aktif öğrenme yaşantıları aracılığıyla azaldığını beyan etmişlerdir.

İngilizcenin sadece ders olmadığını, farklı farklı aktiviteler yapıldığını öğrendim. Temel sorular ilgimi çekti. (Ö1)

Normalde İngilizce dersinden korkuyordum ve dersler sıkıcı geçiyordu ama bu yöntemle öğretici ve daha eğlenerek öğrendim. (Ö7)

Gelişim özelliklerine uygunluk kategorisinde, yaratıcı drama yönteminin öğrencilerin dönemsel özellik ve ihtiyaçlarına uygun olduğuna dair bulgular elde edilmiştir. Öğrenciler, geleneksel yöntem ile işlenen derslere kıyasla, pratik yaptıkça daha iyi öğrendiklerini ve süreç boyunca keyif aldıklarını ifade etmişlerdir. Gelişim özelliklerine uygun olarak hazırlanan içeriklerin kalıcı öğrenmelerine daha fazla katkıda bulunduğu elde edilen bulgular arasındadır.

Anlatım şekli daha güzeldi. (Ö8)

Bu dersten sonra aklımda kalan çok fazla şey olduğunu söyleyebilirim. (Ö10)

Böyle eğlenerek öğrendiğim için hafızamda kalıcı oluyor. (Ö13)

İkinci Araştırma Sorusuna İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci sorusu kapsamında İngilizce dersinde UbD temelli yaratıcı drama uygulamalarına yönelik öğrenci görüşleri incelenmiştir. Bu kapsamda elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. İkinci araştırma sorusuna yönelik içerik analizi bulguları Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2

İkinci araştırma soruna ilişkin içerik analizi

Tema	Kategori	Örnek Kod
Derslerde Öğrenilenler	Kazanılan Bilgiler	Hayvanlar Yaşam Alanlar Çevre
	Kazanılan Beceriler	Hafıza Gruplama İlişkilendirme
Derslerde Hissedilenler	Duygular	Mutluluk Neşe Heyecan Öz güven
	Olumlu Tutum	Sevgi Saygı Dikkat Motivasyon
Dersleri Farklı Kılan Özellikler	Aktif Öğrenme	Aktivite Eğlence Hareketlilik

Etkileşim	İletişim İş birliği Grup Yaratıcılığı

Tablo 2’de görüldüğü üzere ikinci araştırma sorusuna ilişkin içerik analizi sonucunda Derslerde Öğrenilenler, Derslerde Hissedilenler ve Dersleri Farklı Kılan Özellikler isimli üç tema ortaya çıkmıştır. Derslerde Öğrenilenler teması altında Kazanılan Bilgiler ve Kazanılan Beceriler şeklinde iki kategoriye ulaşılmıştır. Öğrenciler hayvanlar, hayvanların doğal yaşam alanları ve çevre hakkında bilgi elde ettiklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca hafıza, gruplama ve ilişkilendirme konusunda becerilerinin geliştiğini belirtmişlerdir.

Birbirimizle karşılıklı oyun oynadık ve bazı hayvanları eşleştirdik. (Ö3)

Kelimeleri ve haklarında cümle kurmayı öğrendik. (Ö14)

Hayvanları gruplamayı öğrendik. (Ö8)

Hafızamızı geliştirdik yeni hayvan isimleri ve haklarında birçok bilgi öğrendik. (Ö4)

İsimleri zihinde tutmayı öğrendik ve pratik yaparak telaffuzumuzu geliştirdik. (Ö7)

Derslerde Hissedilenler temasında Duygular ve Olumlu Tutum adlı iki kategori elde edilmiştir. Duygular kategorisinde öğrenciler mutluluk, neşe, heyecan ve öz güven gibi duygular hissettiklerini ifade etmişlerdir. Olumlu Tutum kategorisinde derse karşı sevgi, saygı, dikkat ve motivasyonlarının arttığını belirterek derslerin olumlu tutum gelişimine katkıda bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Kendimi mutlu hissettim çünkü ders eğlenceliydi. (Ö7)

Yaratıcı dramanın içinde olmak beni daha çok bilgilendiriyor ve heyecanlandırıyor. Derse karşı ilğim arttı. (Ö14)

Mutluluk ve öz güven hissettim çok keyifliydi. (Ö6)

Kitaptan bazen soru çözüyoruz ama bunda oradaki hikayeleri hayvanları canlandırdık ve bu çok dikkat çekiciydi. (Ö11)

Dersleri Farklı Kılan Özellikler teması altında Aktif Öğrenme ve Etkileşim şeklinde iki kategoriye ulaşılmıştır. Aktif Öğrenme kategorisinde öğrenciler aktif öğrenmenin, dört hafta boyunca devam eden UbD temelli yaratıcı drama uygulamalarını geleneksel derslerden farklı kılan özellikler olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca Etkileşim kategorisinde hareketliliğin ve grup etkileşiminin, onların yaratıcılığına önemli ölçüde katkıda bulunduğunu belirtmişlerdir.

Kitaptan işlediğimizde derste kendimi daha zor ifade ediyordum. Çünkü belirli cümle ve kalıplarla konuşmak zorundaydım ama yaratıcı dramada kendi cümlelerim ile konuşuyorum. (Ö2)

Performans görevi boyunca ayaktaydık ve bu çok eğlenceliydi. (Ö13)

Normal bir İngilizce dersinde ders işleniyor ama bunda farklı olan daha arkadaşlarımla birlikte çok aktivite yapmamız ve eğlenmemiz. (Ö1)

Dramadan daha çok birbirimizden yaratıcılığı öğrendik hiç yerimizde durmadık. (Ö3)

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu araştırmanın amacı, İngilizce dersinde UbD temelli yaratıcı drama etkinliklerinin ortaokul öğrencileri üzerindeki yansımalarının incelenmesidir. Araştırmadan elde edilen bulgular yaratıcı dramanın İngilizce öğretiminde bir yöntem olarak kullanılmasının aktif öğrenmeyi artırma ve gelişim özelliklerine uygunluk bakımından etkili bir öğrenme aracı olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca araştırma kapsamında gerçekleştirilen UbD temelli yaratıcı drama uygulamaları, öğrencilere farklı beceriler, olumlu duygular ve derse yönelik olumlu tutum kazandırmış, aktif öğrenme ve etkileşim kanalıyla geleneksel İngilizce öğretimine bir alternatif oluşturmuştur.

Öğretim ortamının tasarlanmasında çocuğun ilk sırada yer alması, konuların onların ihtiyaçlarına ve yeteneklerine göre biçimlendirilmesi son yıllarda sıklıkla vurgulanan bir argüman haline gelmiştir (Wiggins ve McTighe, 2005). Konu, dersi ders yapan tek unsur olmamakla birlikte, dersin konusundan çok, konunun öğrenciye aktarılmasında kullanılan yaklaşım ve seçilen yöntem önemlidir. Özbilen ve Güven’in (2019) ifade

ettiği gibi, öğrenme ortamlarının öğrenci için daha verimli hale gelmesi için yeni yöntemler, teknikler ve modeller denenmektedir. Doğru yöntem seçimi, konunun anlamlı hale gelmesini sağlayarak, öğrencilerin düşünmelerine ve bilgiyi keşfetmelerine katkıda bulunur. Bu bağlamda, mevcut araştırmada yaratıcı dramının bir öğretim yöntemi olarak kullanılması, öğrencilerin derslerde aktif olarak yer almaları, kendi düşüncüklerini paylaşmaları, empati duygularının oluşması ve kazandıkları becerileri kullanmaları bakımından fırsatlar yaratılmıştır. Gelişim özelliklerine uygun olan bu öğretim yöntemi, öğrencilerin keyifli bir öğrenme süreci deneyimlemeleri, bolca pratik yapmaları ve başarılı olabilme yeterliliğinin, dolayısıyla öz güvenlerinin gelişmesi bakımından verimli olmuştur. Öğretmen bu süreçte öğrencileri destekleyerek onlara rehber olmuş, hata yapma korkularını en aza indirmeye çalışmıştır.

Yaratıcı drama, öğrencilerin öz güvenlerinin gelişmesine, kendi yeteneklerinin farkına varmalarına ve düşüncüklerini hata yapma korkusu duymaksızın özgürce ifade etmelerine katkıda bulunur (Yalçınkaya, 2010). Çünkü yaratıcı drama etkinlikleri kapsamında oynanan oyunlar, kendilerine güven duyma ve karar verme becerisi kazanma konusunda öğrencileri yüreklendirir (Jennings, 2017). Konu bu bakış açısıyla ele alındığında, mevcut araştırmaya dahil olan öğrenciler geleneksel yöntemde ders işlediklerinde hata yapmaktan korktuklarını, fakat yaratıcı drama ile yaptıkları etkinliklerde zorlanmadıklarını ve çekinmediklerini belirtmişlerdir. Bununla birlikte, öğrencilerin doğal bir biçimde canlandırmaları ve istenilen etkinlikleri tamamladıkları görülmüştür. Uygulamalar, öğrencilerin hayal gücünü sınırlamayan, yaratıcılıklarını ortaya koymaları bakımından onları özgür bırakan uygulamalar olması yönünden öğrenmeye yönelik olumlu tutumların gözlemlenmesine de olanak sağlamıştır. Öğrenciler uygulamaların, geleneksel yöntemlerle işlenen İngilizce derslerinden farklı olduğunu ve sürekli olarak bu şekilde ders işlemek istediklerini açıkça ifade etmişlerdir. Bu derste uygulanan yöntemin onlar için heyecan verici ve akılda kalıcı olduğunu belirtmişler; farklı etkinlikler yaptıkları için çok eğlendiklerini söylemişlerdir. Ayrıca uygulamalar sonunda öğrencilerin bir kısmı öz güvenlerinin arttığını ve geleneksel İngilizce derslerinde olduğundan daha fazla aktif katılımında ve etkileşimde bulduklarını da belirtmişlerdir.

Yaratıcı drama süreç odaklıdır ve yaşantıların çoğu drama esnasında kendiliğinden gerçekleşir (Adıgüzel, 2006a). Bu açıdan bakıldığında, mevcut araştırma kapsamındaki uygulamalar sırasında öğrencilerin derse katılımında bir artış olduğu ve birbirleriyle iletişim halinde olmaları sonucunda doğal bir öğrenme ortamı oluştuğu söylenebilir. Yaratıcı drama, Önder'in (2006) ifade ettiği gibi, çocuğa tüm yaşamı boyunca sosyal çevreyle başa çıkabilmesi için gerekli olan keşfetme yaşantılarını sunabilecek önemli bir araçtır; çünkü sosyal dünyayı keşfedebilmek için o çevreyle etkileşime girmesi gerekir. Benzer şekilde, alan yazında bulunan bazı araştırmalar (Maglaya, 2020; Ulubey, 2018; Wan, 2017), öğrencilerin grupça yaptıkları doğaçlama, rol oynama ve diyalog gibi çalışmaların, öğrencilerin sosyal yönden gelişimine destek olduğunu ve öğrenmeyi kolaylaştırdığını ortaya koymaktadır. Yaratıcı dramada çocuklar, kim olduklarını ve sahip oldukları kimliklerini keşfederler. Duygusal, fiziksel ve sosyal çevreleri hakkında daha derin bir anlayışa varma fırsatına sahip olurlar. Oyunculuk yaşayan bir deneyim olduğu için (Çetingöz, 2012), yaratıcı drama da benzer bir şekilde deneyler yoluyla nasıl yaşanacağını, yani öğrenme deneyimini sunar. Bu deney, çocuklar üzerinde çok büyük bir etkiye sahiptir; çünkü çocuklar, yaratıcı drama faaliyetleri sırasında hareket ederken fikirler ve kavramlar sürecin ayrılmaz bir parçası haline gelir. Bu sırada çocuklar bilgiyi içselleştirir ve onun hatırlama olasılıkları artar (Jindal-Snape, Vettraino, Lowson ve McDuff, 2011; Kayhan, 2009).

Yaratıcı dramının öğrenme ortamında kullanımına ilişkin olarak alan yazında çeşitli araştırmalara rastlanmıştır. Örneğin, Kadan (2013) araştırmasında ortaokul yedinci sınıf İngilizce dersinde yaratıcı drama yöntemi kullanımının İngilizce dersi başarısına olan etkisini incelemiştir. Araştırmadan elde edilen bulgular deney grubundaki öğrencilerin sözcük öğrenme başarısı konusunda geleneksel yöntemlere göre yaratıcı dramının öğrenciler üzerindeki etkisinin daha fazla olduğunu ortaya koymuştur. Diğer bir araştırmada, Bergil (2010) İngilizce öğretiminde İngilizce konuşma becerisini geliştirmek amacıyla kullanılan yöntemlerden olan iletişimsel yöntemeye dayalı yaratıcı drama tekniğinin, uygulamada ne derece etkili olduğunu belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, iletişimsel öğretim yöntemlerine dayalı yaratıcı drama tekniğinin, geleneksel öğretim yöntemlerine dayalı tekniklere göre, İngilizce'nin yabancı dil olarak öğretildiği sınıflarda konuşma becerileri üzerinde daha anlamlı sonuçları olduğunu ortaya

koymuştur. Bir başka araştırmada, Erdoğan (2016) yaratıcı drama yönteminin ilkökul ikinci sınıf öğrencilerinin İngilizce derslerinde kelime öğrenme düzeylerine olan etkisini araştırmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular, yaratıcı drama yöntemi ile çalışılan deney grubundaki öğrencilerin, geleneksel yöntem ile çalışılan kontrol grubundaki öğrencilerden kelime öğrenme açısından daha başarılı olduklarını ortaya koymuştur. Tüm bu araştırmalar ışığında, İngilizce öğretiminde yaratıcı drama yöntemini kullanmanın öğrenciler üzerinde olumlu yansımaları olduğu söylenebilir.

Araştırmadan elde edilen bulgular ışığında gelecekte yapılacak araştırmalar ve sınıf içi uygulamalar için aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

- UbD temelli öğretim planlama çalışmalarında farklı yöntemlerin entegrasyonunun etkisi gelecekte yapılacak araştırmalarda çalışılabilir.
- Yaratıcı drama gibi öğrencileri aktif hale getirecek etkinliklerin İngilizce dersine ek olarak farklı branşlarda yapılması sağlanabilir.
- Öğrencilerin kendi öz farkındalıklarını geliştirebilmeleri adına benzer çalışmalara daha sık yer verilebilir.
- Mevcut araştırma kapsamında UbD temelli yaratıcı drama uygulamaları dört hafta sürmüştür. Gelecekte yapılacak araştırmalarda uygulama süresi daha uzun tutulabilir.

Yazar(lar)ın Beyanı

Araştırmacıların katkı oranı beyanı: Makalenin fikrinsel altyapısı, deneysel uygulama ve yazım çalışmaları her iki yazarın ortak katkısıyla hazırlanmıştır.

Etik Kurul Kararı: Bahçeşehir Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 20021704-604.01.02-sayılı etik kurulu onayı alınmıştır.

Çatışma beyanı: Makalenin yazarları bu çalışma ile ilgili taraf olabilecek herhangi bir kişi ya da finansal ilişkileri bulunmadığını dolayısıyla herhangi bir çıkar çatışmasını olmadığını beyan ederler.

Destek ve teşekkür: Bu çalışmada herhangi bir kurum veya kuruluştan destek alınmamıştır.

Kaynaklar

- Adıgüzel, H. Ö. (2006a). Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(1), 17-27.
- Adıgüzel, H. Ö. (2006b). Yaratıcı drama derslerine (okulöncesinde drama ve ilköğretimde drama) ilişkin tutum ölçeği geliştirilmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(2), 7-11.
- Adıgüzel, Ö. (2011). *Eğitimde yaratıcı drama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Akar, R. (2000). *Temel eğitimin ikinci aşamasında drama yöntemi ile Türkçe öğretimi: Dorothy Heathcote'un Uzman Rolü Yaklaşımı* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Akar, R. ve Somers J. (2016). *Hümanist ilköğretim programları için ilköğretimde drama: Kuram ve uygulama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Altun, S. ve Yurtseven, N. (2019). *Tasarımcı öğretmen: UbD el kitabı*. Ankara: Asos Yayıncılık.
- Arıkan, Y. (2007). *İlköğretimler için uygulamalı tiyatro ve drama eğitimi*. İstanbul: Pozitif Yayıncılık.
- Aybat, B. ve Doğan, S. (2017). *Öğretmen 2.0: Tasarımcı*. İstanbul: Abaküs Yayıncılık.
- Aydın-Günbatır, S. (2019). Olgu bilim (fenomenolojik araştırma) yöntemi. H. Özmen ve O. Karamustafaoğlu (Ed.), *Eğitimde araştırma yöntemleri* (s. 293-317) içinde. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Baldwin, P. ve Fleming, K. (2003). *Teaching literacy through drama*. London: RoutledgeFalmer.

- Baykal, N., Sayın, İ. ve Zeybek, G. (2019). The views of ELT pre-service teachers on using drama in teaching English and on their practices involved in drama course. *International Journal of Contemporary Educational Study*, 6(2), 366-380. doi:10.33200/ijcer.596406hg
- Bergil, S. A. (2010). *İngilizce öğretiminde konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik alternatif bir teknik: Yaratıcı drama* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tokat.
- Bolton, G. (1984). *An argument for placing drama at the centre of the curriculum*. London: Longman.
- Brown, J. (2004). *Making the most of understanding by design*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Development.
- Carl, A. E. (2009). *Teacher empowerment through curriculum development: Theory into practice* (3. bs.). South Africa: Juta and Company.
- Chalmer, D. (2007). *Drama 3-5 a practical guide to teaching drama to children in the foundation stage*. New York: Routledge.
- Cook, H. C. (1917). *The play way*. London: Heinemann.
- Courtney, R. (1990). *Drama and intelligence: A cognitive theory*. Canada: McGill-Queen's Press-MQUP.
- Craig, C. (2012). Professional development through a teacher-as-curriculum-maker lens. M. Kooy ve K. V. Veen (Ed.), *Teacher learning that matters* (s. 22-43) içinde. New York: Routledge.
- Çetingöz, D. (2012). Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının yaratıcı drama yöntemini kullanmaya yönelik özyeterlikleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(42), 131-142.
- Davies, P. (1990). The use of drama in English language teaching. *Tesl Canada Journal*, 8(1), 87-99.
- Demirel, Ö. (2004). *Türkçe ve sınıf öğretmenleri için Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Doğan, S. H. ve Cephe, P. T. (2018). Suggested syllabus for creative drama course in ELT. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 14(2), 305-324.
- Dougill, J. (1987). *Drama activities for language learning*. London: Macmillan.
- Erdoğan, C. (2016). *Drama yönteminin ilkökul ikinci sınıf ingilizce dersi meyveler ünitesindeki sözcük öğrenme başarısına etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ertuğrul, M. ve Yıldırım, S. (2015). Yaratıcı dramanın yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanımı. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, (Udes 2015), 1639-1647.
- Gönen, M. (1999). Çocuk eğitiminde yaratıcı dramanın kullanılması. Ö. Adıgüzel (Ed.), *Yaratıcı drama 1999-2002 yazıları* (s. 34-42) içinde. Ankara: Natürel Yayınları.
- Holec, V. ve Marynowski, R. (2020). Does it matter where you teach? Insights from a quasi-experimental study on student engagement in an active learning classroom. *Teaching & Learning Inquiry*, 8(2), 140-164.
- Hyun, J., Ediger, R. ve Lee, D. (2017). Students' satisfaction on their learning process in active learning and traditional classrooms. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 29(1), 108-118.
- Jennings, S. (2017). *Creative drama in groupwork*. New York: Routledge.
- Jindal-Snape, D., Vettraino, E., Lowson, A. ve McDuff, W. (2011). Using creative drama to facilitate primary-secondary transition. *Education 3-13*, 39(4), 383-394. doi:10.1080/0300427100372753.
- Johnson, L. ve O'Neill, C. (Ed.) (1984). *Dorothy Heathcote: Collected writings on education and drama*. London: Hutchinson.

- Kadan, Ö. F. (2013). *Yaratıcı drama yönteminin ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersindeki başarı, tutum ve motivasyonlarına etkisi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Kayhan, H. C. (2009). Creative drama in terms of retaining information. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 1(1), 737-740. doi:10.1016/j.sbspro. 2009.01.129
- Kooy, M. ve Veen, K. V. (2011). *Teacher learning that matters: International perspectives*. New York: Routledge.
- Krippendorff, K. H. (1980). *An introduction to its methodology (Commtext series)*. London: Sage Publications.
- Kvale, S. (1994). *Interviews: An introduction to qualitative study interviewing*. London: Sage Publications.
- Larsen-Freeman, L. D. (1986). *Techniques and principles in language teaching*. Hong Kong: Oxford University Press.
- Lopes, A. ve Cecilia, R. R (Ed.) (2018). *New trends in foreign language teaching: Methods, evaluation and innovation*. United Kingdom: Cambridge Scholars Publishing.
- Maglaya, R. (2020). Raising the curtain: The impact of drama in developing the speaking skills of ESL learners in Mongolia. *Journal of English Language Teaching and Applied Linguistics*, 2(3), 16-27.
- Maley, A. ve Duff A. (2005). *Drama techniques*. London: Cambridge University Press.
- Matsuda, A. (2012). Introduction: Teaching english as an international language. A. Matsuda (Ed.), *Principles and practices of teaching english as an international language* (s. 1-14.) içinde. İngiltere: Short Run Press Ltd.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2017). *İngilizce dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. Ankara: Milli Eğitim.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2018). *İlköğretim kurumları (ilkokullar ve ortaokullar) İngilizce dersi (2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) öğretim programı*. Ankara: Milli Eğitim.
- Nayman, H. B., Nayman, K. ve Altun, S. (2020). A case study: Upon an English course prepared by Understanding by Design (UbD). *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 8(3), 118-135.
- O'Toole, J. ve Lepp, M. (2000). *Drama for life: Stories of adult learning and empowerment*. Brisbane: Playlab Press.
- Önder, A. (2006). *İlköğretimde eğitici drama: Temel ilkeler, uygulama modelleri ve örnekleri*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Özbilen, U. ve Güven, A. Z. (2019). Tersine öğretim yönteminin Türkçe öğretmeni adaylarının yazma becerisine etkisi. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 81-96.
- Piaget, J. (1962). *Play, dreams, and imitation in childhood* (G. Gattegno ve F. M. Hodgson, Çev.). New York, NY: Norton.
- Pope, C., Ziebland, S. ve Mays, N. (2006). Analysing qualitative data. C. Pope ve N. Mays (Ed.), *Qualitative study in health care* (s. 63-81) içinde. UK: Blackwell Publishing Ltd.
- Ray, R. (2004). Understanding by design. 14.01.2021 tarihinde <https://www.storyboardthat.com/articles/e/what-is-ubd-understanding-by-design>.
- Setiyadi, A. G. (2020). *Teaching English as a foreign language* (2. bs.). Yogyakarta: Graha Ilmu.
- Smith, D. W. (2008). *Phenomenology and philosophy of mind*. Oxford: Oxford University Press.
- Snyman, R. ve De Kock, D. M. (1991). Problem solving and creative thinking in structured second language teaching. *Journal of Creative Behavior*, 25(3), 228-240.
- Strauss, A. ve Corbin, J. (2014). *Basics of qualitative study techniques*. New York: Sage Publications.
- Şahin, H. ve Aykaç, N. (2019). Avrupa ülkelerinde ve Türkiye'de ilkokullarda uygulanan yabancı dil öğretim

- programlarının karşılaştırılması. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(1), 571-594.
- Toraman, Ç. ve Ulubey, Ö. (2015). Yaratıcı drama yönteminin akademik başarıya etkisi: Bir meta-analiz çalışması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(32), 195-220.
- Tüm, G. (2010). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde drama tekniğinin rolü. *Turkish Studies*, 5(3), 1899-1920.
- Ulubey, Ö. (2018). The effect of creative drama as a method on skills: A meta-analysis study. *Journal of Education and Training Studies*, 6(4), 63-78.
- Wan, Y. S. (2017). Drama in teaching English as a second language - A communicative approach. *The English Teacher*, 13(19).
- Wessels, C. (1987). *Drama: Resource books for teachers*. Oxford: Oxford University Press.
- Wiggins, G. ve McTighe, J. (1998). *Understanding by design*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Wiggins, G. ve McTighe, J. (2005). *Understanding by design* (2. bs.). Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Wiggins, G. ve McTighe, J. (2007). *Schooling by design: Mission, action, and achievement*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Wiggins, G. ve McTighe, J. (2011). *The understanding by design guide to creating high-quality units*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Yalçinkaya, E. (2010). Sosyal bilgiler dersinde kullanılan drama yöntemine ilişkin öğrenci görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 186, 278-290.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.
- Yurtseven, N. (2016). *Yabancı dil öğretiminde eylem araştırmasına dayalı UbD (anlamaya dayalı tasarım) uygulamalarının öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki yansımalarının incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yurtseven, N. ve Doğan, S. (2018). Okul öncesi öğretimde UbD uygulamaları: Öğretmen ve öğrenci perspektifinden yansımalar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(3), 656-671.

EXTENDED SUMMARY

Introduction

There is a strong emphasis on the importance of foreign language teaching, active learning experiences and the role of designer teacher in recent years. However, it is a fact that English teaching is carried out mostly in familiar and traditional ways and it does not contribute to students' having a rich learning experience and permanent learning. When the literature on the subject is examined, a limited number of studies are found in which active learning and creative drama are used in the foreign language teaching process. This study is important in terms of studying students' learning processes with UbD-based creative drama applications and determining whether they can be used as an effective approach by examining student reflections.

Purpose of the Study

The purpose of this study is to examine the reflections of UbD-based creative drama activities on secondary school students in English lessons.

Within the scope of the study, answers to the following questions were researched:

1. What are the student views on using creative drama method as a tool in teaching English?
2. What are the student views on UbD-based creative drama practices in English class?

Methodology

This study was carried out with phenomenological design, one of the qualitative study designs. The study was carried out with seven girls and eight boys, a total of 15 seventh grade students who attended a secondary school in Yalova in the first semester of the 2018-2019 academic year. Convenience sampling technique was used to determine the participants of the study. The data of the study were collected through learning diaries. After the creative drama studies, the students were asked to keep an individual diary and were asked to answer the questions in their mother tongue. After the questions made ready, the opinions of two field experts were asked. The data of the study have been analyzed with content analysis method.

Findings

As a result of the content analysis related to the first research question, two categories were found under the theme of Effective Learning: Active Learning and Developmental Appropriateness. As it can be understood from the feedback of the students, the use of creative drama as a tool in foreign language teaching aroused students' curiosity towards learning a foreign language. It was observed that the prejudice that learning English was difficult disappeared. It demonstrated the fact that creative drama significantly had an impact on students' developmental features. Compared to the lessons taught using the traditional method, it was revealed that the students learned better and enjoyment throughout the process as they practiced. As a result of the content analysis related to the second research question, three themes, namely Knowledge Gained in Lessons, Feelings in Lessons and Features that Made Lessons Different were noted. The students stated that active learning and interaction were the features that differentiated UbD-Based creative drama practices of which lasted for four weeks and that mobility and group interaction significantly contributed to their creativity.

Discussion, Conclusion and Recommendations

Findings obtained from the study revealed that the use of creative drama as a method in foreign language teaching is an effective learning tool in terms of increasing active learning and suitability for developmental

features. In addition, UbD-Based creative drama applications, which were carried out within the scope of the study, gave students different skills, positive emotions and positive attitudes towards the lesson, and created an alternative to traditional foreign language teaching through active learning and interaction.

In the light of the findings obtained from the study, the following suggestions can be made for future study and classroom tasks:

- The effect of the integration of different methods in the teaching of planning studies based on UbD can be studied in future research.
- Similar studies can be conducted more frequently so that students can develop their self-awareness.
- Within the current study, creative drama practices based on UbD took four weeks. In future studies, the application time can be made longer.